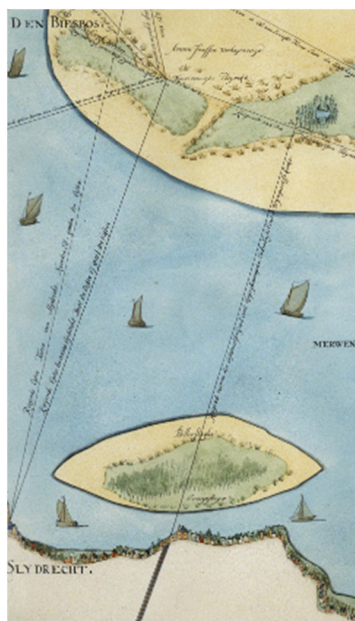

1. Sluis, Noordendijk. Gemeentelijk monument. De sluis is aan het eind van de 19e eeuw gebouwd. Aan beide zijden van de Noordendijk zijn de sluisfronten zichtbaar. In het dijklichaam bevindt zich een gemetselde koker die beide punten verbindt. Het Eiland van Dordrecht bestaat uit veel verschillende polders, ook daar waar nu woonwijken zijn gebouwd. Iedere polder had een eigen omkading of dijk met een sluis. Via de sluis die u hier ziet konden de watersystemen van de Oud Dubbeldamse polder uit 1603 (rechts van deze dijk) en de Nieuwe Stadspolder uit 1881 (links van deze dijk) met elkaar worden verbonden. De sluis is van belang als - werkend - relict van de cultuurgeschiedenis en waterbeheersing van dit gebied.

2. Raailijn, Bildersteeg. Cultuurhistorisch waardevol. Links van u ziet u de Bildersteeg. Deze weg komt al voor op een kaart uit 1592. Op deze kaart is letterlijk 'Billersteghe' te lezen. Op een kaart uit 1732 staat bij een kaarsrechte stippellijn: 'Ray van Bilder Steeg'. Een raailijn is een landmeetkundig hulpmiddel: een op de kaart uitgezette rechte lijn die twee (vaste) punten met elkaar verbindt. De raai van de Bildersteeg liep vanaf een kruisende raailijn ('Den Ree wegh' (= raaiweg), die raaide op de Mennebrucktoeren in de stad) naar Den Engel: een tolhuis annex herberg op de dijk langs de Merwede in Sliedrecht. Van daaruit raaide de lijn via de nog altijd bestaande Tolsteeg richting de kerk van Wijngaarden. Deze raai vormde tevens de scheiding tussen de grond van de heren van de Merwede (links) en het ambacht Krayestein (rechts).

3. Opengesteld monument/bemand informatiepunt, Provincialeweg 8A (terrein Skippy-meubel):

Van binnen te bekijken (met klimop overgroeide) groepsschuilplaats (GSP) uit de Tweede Wereldoorlog. Gemeentelijk monument.

4. GSP, hoek Heerenweg/Provincialeweg. Gemeentelijk monument.

5. GSP, Provincialeweg/Veerplein. Gemeentelijk monument.

6. GSP, hoek Provincialeweg/Zeedijk. Gemeentelijk monument.

7. Wachthuisje veerpont, Provincialeweg/Veerplein. Gemeentelijk monument. Voor een betere ontsluiting naar Dordrecht werd in 1931-1938 de Provincialeweg aangelegd, die eindigde bij het veer naar Werkendam. Op de afrit naar de veerstoep staat een wachthuisje dat met de aanleg van het veer in 1931 werd gebouwd. Voor het Eiland van Dordrecht was dit het vijfde gemeentelijke veer. Daarvóór bestond er al een particuliere veerdienst met een eenvoudige roeiboot, die de oversteek maakte vanaf het haventje achter de Kopse Stee (de voorloper van de boerderij naast het veer).

8. Kapiteinswoning, Zeedijk 30-32. Gemeentelijk monument. U staat hier aan de Kop van 't Land, dat met de omringende bebouwing een buurtschap vormt. In 1931 werd hier het veer naar Werkendam gerealiseerd. Daar hoorden twee kapiteinswoningen bij (nu huiskamercafé en restaurant). De aanleg van het veer werd uitgevoerd door Gemeentewerken Dordrecht. A.J. Argelo, architect en opzichter bij deze gemeentelijke dienst, was betrokken bij de planvorming. Hij ontwierp ook de dubbele kapiteinswoning die in 1933 werd gebouwd. Het ontwerp is van belang voor het oeuvre van A.J. Argelo die als gemeente-architect vele projecten ontwierp, waaronder het Wantijbad en de aula op begraafplaats Essenhof. De woningen zijn kenmerkend voor de bouwstijl in de jaren dertig en laten enige invloed van Dudok zien.

9. GSP, Zeedijk. Gemeentelijk monument.

10. GSP, hoek Zeedijk/Heerenweg. Gemeentelijk monument.

11. GSP, hoek Zeedijk/Nieuwe Merwedeweg. Gemeentelijk monument. GSP met weerhaken voor camouflagenetten.

12. Landbouwhaven, Oosthaven. Gemeentelijk monument. Rond 1900 ontstonden de eerste plannen om een deel van de Biesbosch verder in te polderen ten behoeve van de landbouw. In 1924 werd daartoe de Vereeniging de Biesbosch opgericht met als doel de inpoldering uit te voeren met werklozen uit Dordrecht. Drie havens (de oost- west- en zuidhaven) werden aangelegd met het oog op de afvoer van landbouwproducten en de aanvoer van grondstoffen en kunstmest. Via de havens werden vooral suikerbieten vervoerd. Die gingen onder meer naar de suikerfabriek in Puttershoek, aan de Oude Maas. Deze fabriek bestaat niet meer en de havens worden niet meer voor de landbouw gebruikt. Suikerbieten gaan nu per vrachtwagen naar de fabriek in Dinteloord.

13. GSP, Nieuwe Merwedeweg. Gemeentelijk monument.

14. Prins Hendrikboom, kruising Nieuwe Merwedeweg/Noorderelsweg. Cultuurhistorisch waardevol. In 1926 was de inpoldering een feit en in 1935 was een nieuw agrarisch polderlandschap ontstaan met behoud van enkele krekken/killen en griendheuvels. Midden door de nieuwe landbouwpolder werden kruislings twee hoofdwegen aangelegd: de Noorderelsweg en de Van Elzelingenweg. Hierlangs werden ook de boerderijen gebouwd voor de nieuw ontstane landbouwbedrijven. Boerderij De Eersteling, aan het begin van de Noorderelsweg, was de eerste van deze reeks jaren '30 boerderijen, de enkele jaren geleden herbouwde boerderij Het Kooigat de volgende. Tot 2009 heeft De Eersteling nog op de kruising gestaan. Hier staat nu alleen nog de Prins Hendrikboom, een in 1926 geplante lindeboom die herinnert aan de inpoldering van de Polder de Biesbosch.

15. GSP en dijkmagazijn, Nieuwe Merwedeweg. Gemeentelijk monument. U fietst hier niet direct langs maar kunt ze vanaf de kruising Nieuwe Merwedeweg/Noorderelsweg wel zien. De dijkmagazijnen werden in 1934 gebouwd voor eventuele noodsituaties bij dijkbeschadiging. In de magazijnen werden materialen en gereedschap opgeslagen. Daarnaast bevond zich een voorraad zand voor het vullen van zandzakken. Oorspronkelijk waren er drie magazijnen, de derde stond bij de Zuidwestdijk. De twee overgebleven

magazijnen hebben geen functie meer en worden beheerd door de Natuur- en Vogelwacht.

16. Heer Gheenemanshoeve, Noorderelsweg 9. Gemeentelijk monument.

De bouw van de pachterswoningen was net als de inpoldering zelf een werkgelegenheidsproject. Vereniging De Biesbosch spoorde vanaf begin 1935 pachters aan een architectenbureau uit Dordrecht in te schakelen. Pachters hadden aanvankelijk de vrije hand in de keuze van de architect, maar dit had volgens secretaris Johannes Vis tot gevolg: *'dat eenige boerderijen zijn verzezen, welke uit architectonisch oogpunt bezien, producten van wansmaak worden genoemd.'* Vanaf 1937 werden met

behulp van werklozen dertien landbouwhangars gebouwd. De Heer Gheenemanshoeve is van 1938. De aangebouwde schuur is later verbouwd tot woning, zodat twee woningen zijn ontstaan onder één dak. De hoeve werd als enige in het gebied ontworpen door een architect van buitenaf: Andries de Maaker uit Haarlem.

De tegenovergelegen Springerhoeve uit 1933-1934 en hangar zijn wel van cultuur- en architectuurhistorisch belang maar zijn geen gemeentelijk monument. De Springerhoeve is ontworpen door de gemeente-architect van Dubbeldam: A. van Walraven.

17. Die Maeshoeve, Noorderelsweg 7. Gemeentelijk monument. 'Die Maeshoeve' is de laatste van de woningen die in 1938-1939 (vermoedelijk door het Dordtse architectenbureau Bakker en Van Herwijnen) gebouwd werd. De bijbehorende gronden en de hangar waren al in pacht uitgegeven, maar de pachter bleef in Dubbeldam wonen. De woning werd bestemd voor zijn eerste knecht met gezin. De originele hangar is enkele jaren geleden afgebrand.

18. 't Kerkje, Noorderelsweg 14. Gemeentelijk monument. De eerste pachterswoningen in de polder werden aanvankelijk op bestaande griendheuvels gebouwd. Kort daarna werden ze geconcentreerd rond kruispunten. Hoeve 't Kerkje staat op een voormalige griendheuvel waar voorheen een griendkeet stond met boogvormige ramen. De nieuwe hoeve uit 1933-1934 (architect onbekend) ontleende er zijn naam aan. Op het

perceel staan enkele bijgebouwen, waaronder een landbouwhangar uit 1937. De pachterswoning heeft architectuurhistorische waarde door de kwaliteit van het ontwerp in een voor die tijd moderne vormgeving, die enigszins afwijkt van de overige woningen in de polder.

19. De Griendheuvel, Noorderelsweg 12. Rijksmonument. Complex van boerderij, tuinkoepel en boogbrug. Boerderij 'De Griendheuvel' is in 1937 gebouwd naar ontwerp van een door de Vereniging aangetrokken architect (naam onbekend). Het woonhuis, de schuur en de overige onderdelen van de boerderij zijn met elkaar verbonden. De boerderij heeft de uiterlijke kenmerken van de Interbellum architectuur met invloeden van de Delftse School.

20. Bij den Peppel, Van Elzelingenweg 2. Gemeentelijk monument. Pachterswoning uit 1930 met gemetselde toegangsbrug en (voormalige) aardappelbewaarpplaats uit 1939. Het architectenbureau was Bakker en Van Herwijnen, dat zéér door Vereeniging de Biesbosch werd aanbevolen. Het bureau ontwierp in de polder onder andere Het Bergsche Veld, Het Kooigat, de smederij en vermoedelijk ook Luctor et Emergo en Die Maeshoeve. In architectuur vertonen deze hoeves grote verwantschap die voor die tijd én voor de agrarische bouw vrij modern was. Kenmerkend is dat alle woningen van deze hoeves vrijstaand van de schuur werden gebouwd.

21. Griendkeet, in landbouwperceel achter boerderij Middenhoeve, Noorderelsweg/Van Elzelingenweg. Rijksmonument. De keet is waarschijnlijk omstreeks het begin van de twintigste eeuw gebouwd en bestaat van binnen uit één ongedeelde ruimte met gepleisterde muren. De heuvel waar de keet op staat is waarschijnlijk het restant van een oude kade. Deze griendheuvel met stenen keet herinnert aan de tijd vóór de inpolderingen, toen griendwerkers hier nog wilgentenen en riet sneden. De manschappen verbleven, bij opkomend water en 's nachts, in dergelijke keten. Toen dit gedeelte van de Biesbosch in 1926 werd ingepolderd betekende dit het einde van de griendcultuur en werden

de griendketen overbodig en verlaten. Twee ervan zijn echter nog altijd zichtbaar middenin het akkerland van Polder de Biesbosch.

22. Griendkeet (Kastanjekeet) in landbouwperceel, Noorderelsweg/Van Elzelingenweg. Rijksmonument. Middenin het akkerland van Polder de Biesbosch staande griendkeet die omstreeks 1875 is gebouwd. Het inwendige van het huisje bestaat uit een ongedeelde ruimte met aangesmeerde wanden. Deze keet staat op een griendheuvel en wordt geflankeerd door twee kastanjabomen. De heuvel is waarschijnlijk het restant van een kade die voor een deel nog is voorzien van een uit basaltblokken bestaande beschoeiing. In Nederland zijn maar weinig griendketen bewaard gebleven. De beide griendketen in Polder de Biesbosch zijn daarom van grote cultuurhistorische en landschappelijke waarde.

23. Luctor et Emergo, Noorderelsweg 3. Gemeentelijk monument. Pachterswoning met brug uit 1935 en in 1942 herbouwde vrijstaande schuur met paardenstal. Woning en schuur zijn vermoedelijk ontworpen door architectenbureau Bakker en Van Herwijnen. In 1942 brandde de schuur af. Deze werd herbouwd door de gemeentearchitect van Dubbeldam, A. van Walraven. De in 1935 gebouwde paardenstal was wel blijven staan en werd op dezelfde wijze weer met de schuur verbonden. Luctor et Emergo betekent 'ik worstel en kom boven'.

De tegenovergelegen boerderij Middenhoeve uit 1934, met aangebouwde schuur en brug, is wel van cultuur- en architectuurhistorisch belang maar is geen gemeentelijk monument. De boerderij is ontworpen door A. van Walraven, gemeente-architect van Dubbeldam.

24. Opengesteld monument/bemand informatiepunt, Van Elzelingenweg 1:

Van binnen te bekijken boerenschuur met vergaderkamer van Vereeniging de Biesbosch. Rijksmonument.

25. Smederij, Van Elzelingenweg 15. Gemeentelijk monument. Na het gereedkomen van de eerste hoeves in de polder ontstond al snel de behoefte aan een smid in het gebied. Vereeniging de Biesbosch gaf het bureau Bakker en Van Herwijnen de opdracht de smederij te ontwerpen die in 1935 werd gebouwd. In de jaren zestig werd tegen de smidse een grote werkplaats aangebouwd voor het mechanisatiebedrijf dat in de plaats van de smederij was gekomen. Grote landbouwmachines werden hierheen gebracht voor onderhoud en reparatie. In de smederij werd een kantoortje gemaakt. Vanaf 2007 wordt de werkplaats (geen monument) gebruikt als paardenstal met de smederij als bijgebouw.

26. Garage van Hoeve de Biesbosch, Noorderelsweg 8. Gemeentelijk monument. Vereeniging de Biesbosch hield enkele jaren kantoor in de grote schuur van Hoeve de Biesbosch, het eigen landbouwbedrijf. In 1938 verhuisden ze naar de landbouwhangar 'Hoeve Jong Dordrecht'. In 1935-1936, een jaar na de bouw van de grote schuur, werd de autogarage gebouwd naar een ontwerp dat overeenkomt met de architectuur van de schuur. Na de verhuizing van de Vereeniging werd de hoeve met gronden verpacht. Voor de pachter werd bij de reeds bestaande schuur een woning gebouwd. De schuur en de garage waren er dus eerder dan de woning. In 1949 werd de garage omgebouwd tot dienstwoning voor de Vereeniging.

27. Stoopbank, Noorderelsweg. Gemeentelijk monument. Alle informatie over de Stoopbank vindt u op het informatiepaneel op de Stoopbank zelf (vrij toegankelijk).

28. GSP, Noorderelsweg. Gemeentelijk monument.

29. 't Bergse Veld, Noorderelsweg 1. Gemeentelijk monument (pachterswoning en brug). De naamgeving van bijna alle hoeves in de polder verwijst naar de voormalige keten en zandplaten in de Biesbosch. Het Bergsche Veld is de benaming voor het zoetwatergetijdengebied dat direct na de St. Elisabethsvloed van 1421 ontstond: de voorloper van de Biesbosch. De hoeve uit 1935 is een ontwerp van het Dordtse architectenbureau Bakker en Van Herwijnen. De gebroeders Hakkers uit Werkendam, pachters van de gronden op de hoek Oude Veerweg/Noorder Elsweg, hadden aanvankelijk een eigen architect uit Werkendam ingeschakeld. Deze had echter een kubus met schuin oplopend dak ontworpen, volgens secretaris Vis van Vereeniging

de Biesbosch "een monster van een gebouw voor het platte land." Zij kregen hier dan ook geen toestemming voor.

Vóór de bouw van de woning bevonden zich al twee schuren op het perceel, die verplaatst werden richting Oude Veerweg. In 1937 bouwde de Vereniging ten zuiden van deze schuren nog een open hangar.

30. Gedenksteen 50 jaar Polder de Biesbosch, kruising Noorderelsweg/Oude Veerweg. Gemeentelijk monument. In 1976 werd stilgestaan bij het vijftigjarig bestaan van de polder. Stichting de Biesbosch (voorheen de Vereniging) gaf een bescheiden fotoboek uit: '50 jaar polder de Dordtse Biesbosch'. Door de pachters werd een gedenksteen aangeboden.

31. GSP, Noorderelsweg. Gemeentelijk monument.

32. GSP, Noorderelsweg. Gemeentelijk monument.

33. Noorderelsweg 4. Gemeentelijk monument. Het recht op de jacht en visserij, dat van oudsher in het gebied vastgelegd was, verhuurde Vereniging de Biesbosch direct na de inpoldering aan dhr. Krafft, die dit recht ook al had vóór de inpoldering. Vanaf 1930 deelde hij het recht met de heer Lebret en in datzelfde jaar kregen zij toestemming om in het gebied een woning te bouwen voor de jachtopziener. Op kaarten uit deze periode staat het huis aangeduid als 'Jacht- en Vischlust'. De bewoner, Jacob van Ham, was al vanaf 1916 jachtopziener van het Eiland van Dordrecht en onbezoldigd rijksveldwachter. Na het overlijden van de 'herenjagers' Krafft en Lebret kwam hij in 1950 in dienst van Vereniging de Biesbosch die de erfpacht van het huis met de bijbehorende gronden in 1958 teruggekocht. Na vertrek van Jacob van Ham ging het complex onderdeel uitmaken van het eigen (tegenovergelegen) fruitteeltbedrijf. Bij de opheffing van het eigen bedrijf van (inmiddels) Stichting de Biesbosch in 1989, werd de woning particulier eigendom.

34. Opengesteld monument/bemand informatiepunt Noorderelsweg 2A:

Hangar Hoeve Jong Dordrecht. Gemeentelijk monument.

35. GSP, Zuidwestdijk. Gemeentelijk monument.

36. Sluis 'Gat van de Noorderels', Zuidwestdijk. Gemeentelijk monument. Deze sluis uit 1926 is een uitwateringssluis die zichzelf bediende en geen sluiswachter nodig had, behalve als bij storm extra schuiven werden neergelaten. Toen Polder De Biesbosch in 1926 werd

gerealiseerd werden de oude killen - van noord naar zuid zijn dit het Noorderdiep, de Noorderels, het Kwalgat, de Middenels en de Zuiderels - in verband met de afwatering van de polder behouden. De killen komen bij de sluis en het gemaal in een speciaal hiervoor gegraven kanaal samen. Alle perceel- en ontginningsloten in de polder wateren nog steeds af op deze killen, die aanvankelijk op natuurlijke wijze (getijdewerking) uitwaterden via deze sluis. Sinds 1955 draagt het naastgelegen Johannes Visgemaal zorg voor de afwatering van Polder de Biesbosch.

37. Johannes Visgemaal, Noorderelsweg/Zuidwestdijk. Gemeentelijk monument. Poldergemaal uit 1955, ontworpen door architect J. van de Boogaard in de stijl van de Delftse School. Het gemaal kreeg de naam van de secretaris van Vereniging de Biesbosch. Toen Polder de Biesbosch in 1926 gereedkwam kon de ontwatering van het nieuwe landbouwareaal nog op natuurlijke wijze plaatsvinden via de naastgelegen (toen nieuwe) sluis aan de Zuidwestdijk. Maar door inklinking zakte de bodem sneller dan verwacht en moest er in 1955 een gemaal gebouwd worden om het water kunstmatig weg te pompen. Het gemaal werkt elektrisch, maar de oorspronkelijke centrifugaalpomp van Stork uit Hengelo houdt het landbouwgebied nog steeds droog.

38. GSP, Zuidwestdijk. Gemeentelijk monument.

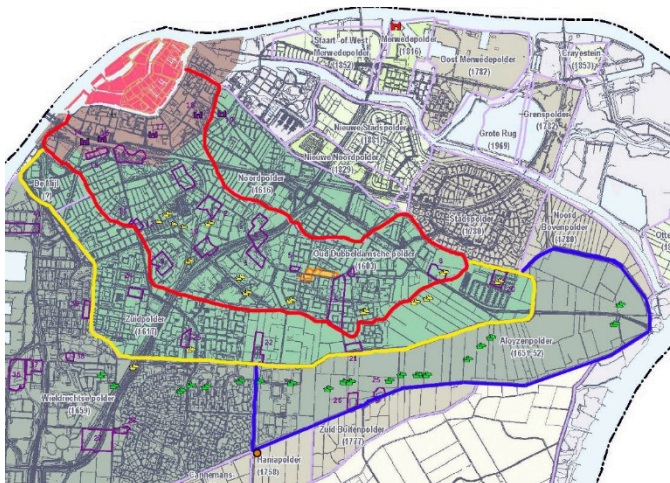
39. Mijlpaal, kruising Oude Veerweg/Zuidbuitenpoldersekade. Gemeentelijk monument. In 1928 aan het begin van Polder de Biebosch geplaatst ter ere van de officiële opening van een deel van het wegennet voor het publiek. Aanvankelijk was het niet in de bedoeling de wegen te verharderen, maar dit stuitte op veel moeilijkheden gezien de gesteldheid van het terrein dat nog in cultuur

gebracht moest worden. Besloten werd de hoofd- en secundaire wegen, met een totale lengte van dertig kilometer, alle te verharderen. Ook dit werk werd gesubsidieerd en aanbesteed als werkgelegenheidsproject. Op 26 juli 1928 werden de Noorderelsweg en de wegen ten noorden hiervan officieel opengesteld voor openbaar verkeer. De rest van het gebied was niet toegankelijk voor het publiek: tot 1961 moesten kaartjes gekocht worden om door te kunnen rijden richting de Nieuwe Merwedeweg. De betonnen obelisk is - waarschijnlijk na een aanrijding door een auto - in hoogte en vorm gewijzigd.

40. Oude Veerweg/Wieldrechtsezeedijk. De Zeedijk kwam gereed in 1652, de Wieldrechtse Zeedijk 7 jaar later. Het gebied buiten deze dijken was nog niet ingepolderd. In de 17^e eeuw keek je dus vanaf hier uit over een grote watervlakte die in open verbinding stond met zee. Vandaar de naam Zee-dijk. Via het water kon je per veer naar Lage Zwaluwe en daarom werd er rond 1677 een veerhuis gebouwd aan de Wieldrechtsezeedijk. Het staat er nog steeds en je kunt het vanaf dit kruispunt zien: de eerste dijkhoeve rechts (binnendijs gelegen). Er tegenover (toen buitendijs) staan twee 19^e-eeuwse

dijkboerderijen (laat u niet in de war brengen door de naam op de eerste boerderij links!). Op die plek stonden in de 17^e eeuw waarschijnlijk stallen en een herberg. De haven met de veerstoep lag tegenover het veerhuis, tussen de twee 19^e-eeuwse boerderijen. De Oude Veerweg waarover u net bent gefietst, ontleent zijn naam aan dit veer dat tot 1788 dienst deed.

41. Schenkeldijk. De Zeedijk van 1652 begrenste een nieuwe polder: de Alloyse- of Bovenpolder. De Schenkeldijk was de waterkering aan de westkant en tevens de scheiding tussen de Alloyse- of Bovenpolder (rechts) en de 7 jaar later ingepolderde Polder Wieldrecht (links) waar nu de wijk Sterrenburg ligt. Een schenkel is een schakel en dat was deze Schenkeldijk ook: de verbinding tussen de Zuidendijk uit 1617 en de toen nieuwe Zeedijk.

Rood: Oud Dubbeldamse polder (1603)

Geel: Zuidpolder (1617)

Blauw: Alloyse- of Bovenpolder (1652)

42. Wiel en begraafplaats Dubbeldam, Zuidendijk. Gemeentelijk monument. Vóór de begraafplaats, onderaan de Zuidendijk van 1617, ligt een vijver. Eigenlijk is het een wiel: de plek waar het water bij een storm door een dijk slaat en zich in de achtergelegen polder stort. Het water slaat op die plek een diepe kom, oftewel een wiel. De Zuidendijk heeft dus ook te maken gehad met zo'n doorbraak. Het wiel is in de 17^e eeuw vergraven tot een vierkant toen landgoed 'Wielborg' ernaast werd gesticht. De begraafplaats ligt dus op de plek van een voormalige buitenplaats.

43. Bosmanmolen, Dubbelmondepad. Cultuurhistorisch waardevol object. De molen is in 1929 ontworpen door de firma Bosman uit Piershil en is sinds 1935 een zeer bekende verschijning in de Nederlandse polders. Een Bosmanmolen pompt het water 'vanzelf' uit de sloot als dit te hoog komt. De molen heeft daarvoor een vlotter die op het water drijft, twee onafhankelijk van elkaar roterende windvanen (hoofd- en bijvaan) en wieken. Zodra het waterpeil hoog komt (en de vlotter dus omhoog geduwd wordt) verstelt de vlotter de hoofdvaan in verticale positie. De hulpvaan ligt dan plat (zie de foto). Daarmee draait de molen vanzelf **in** de wind. De wieken gaan draaien en drijven vervolgens een centrifugaalpomp aan, die het water uit de sloot pompt. Zakt het water, dan verstelt de vlotter de vanen weer: bij de laagste waterstand ligt de hoofdvaan plat en staat de hulpvaan verticaal. Daardoor draaien de wieken weer **uit** de wind en de bemaling stopt.

44. Landgoed Dordwijk, Dordwijkklaan. Rijksmonument. De historische buitenplaats Dordwijk is omstreeks 1630 gebouwd in de Oud Dubbeldamse Polder, vermoedelijk ter plaatse van de eendenkooi met kooikershuis van Gerrit Thonisz. De stichter was mogelijk Cornelis van Beveren. Het landgoed bestaat nu nog uit een kasteelboerderij met omliggend park in Engelse landschapsstijl. In de 19e eeuw zijn de villa Huize Dordwijk, een tuinmanshuis en een oranjerie in het park toegevoegd. Het park staat vol bijzondere bomen. Dordwijk is de enige overgebleven buitenplaats op het Eiland van Dordrecht.